

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia *dy* stycznia 2021 r.

DOB.NK.3821.3.2.2020.IC

Pan
Ajay Kumar Pal
Prezes Zarządu
Fundacja Pomocy Osobom
z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu
oraz ich Rodzinom „SILENTIO”
ul. Wyczółki 33C
02-820 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057), zwanej dalej ustawą, w dniach od 29 czerwca do 30 lipca 2020 r.¹ przeprowadzono w Fundacji Pomocy Osobom z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu oraz ich Rodzinom „SILENTIO”² w Warszawie, kontrolę prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego prowadzących konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta).

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący legitymujący się upoważnieniami wydanymi przez prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, w składzie:

- Iwona Chojnacka – Główny specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 5 upoważnienia);
- Jakub Bartkowski – Starszy specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 6 upoważnienia);

¹ Od 29 czerwca do 27 lipca 2020 r.¹ czynności kontrolne były prowadzone w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zaś w okresie od 28 do 30 lipca 2020 r. w siedzibie Fundacji, przy ul. Wyczółki 33C w Warszawie;

² Dalej zwana „Fundacją”;

- Justyna Michalak-Maliszewska – Radca Szefa KPRM w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr 7 upoważnienia).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 18 września 2020 r. protokole kontroli (DOB.NK.3821.3.2.2020.IC), który został doręczony Fundacji w dniu 29 września 2020 r. Protokół kontroli został podpisany w dniu 7 października 2020 r. przez p. Ajay Kumar Pal - Prezesa Zarządu Fundacji, a następnie zwrócony do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 13 października 2020 r.

Do ustaleń zawartych w protokole kontroli nie wniesiono zastrzeżeń zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Fundacji w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz na podstawie wyjaśnień udzielanych przez Prezesa Zarządu Fundacji.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Informacje podstawowe

W myśl § 4 statutu³ Fundacji terenem działania organizacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w zakresie niezbędnym dla właściwego realizowania celów może ona prowadzić działalność poza jej granicami. Siedzibą Fundacji jest miasto stołeczne Warszawa.

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”, Fundacja uzyskała wpis do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w dniu 23 marca 2009 r. pod numerem 0000326128. Organizacja, zgodnie z danymi KRS, nie jest wpisana do rejestru przedsiębiorców. Podmiot posiada nr Regon 141787640 oraz NIP 9512279553. Fundacja uzyskała status organizacji pożytku publicznego w dniu 13 października 2009 r.

Celem działania Fundacji zgodnie z postanowieniami § 6 statutu oraz KRS są m.in:

- *zwiększanie wszechstronnej, profesjonalnej pomocy dzieciom i osobom dorosłym z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz ich rodzinom;*
- *podnoszenie poziomu dostępności właściwej opieki w placówkach opiekuńczo-mieszkalnych dla osób dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz ich opiekunów, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.*

Powyższe cele realizowane są w szczególności poprzez⁴:

- *działalność edukacyjną, oświatową, wydawniczą i badawczą.*
- *organizowanie i prowadzenie doskonalenia nauczycieli, terapeutów oraz wolontariuszy z wiedzy z zakresu autyzmu.*

³ Zwany dalej „statutem”;

⁴ § 7 statutu;

2. Fundator

Zgodnie z postanowieniami § 1 statutu Fundacji, została ona ustanowiona przez Ajay Kumar Pal, zwanego dalej Fundatorem, aktem notarialnym (Repertorium A numer 397/2009). Fundator może powołać Komisję Rewizyjną oraz Radę Programową⁵.

Szczegółowe kompetencje Fundatora zostały określone w sporządzonym protokole kontroli.

3. Struktura organizacyjna Fundacji

Zgodnie z § 13 statutu organami Fundacji są:

- Zarząd Fundacji,
- Komisja Rewizyjna⁶,
- Rada Programowa⁷.

Skład i kompetencje ww. organów zostały określone w sporządzonym protokole kontroli.

Z ustaleń kontroli wynika, że Zarząd Fundacji został powołany przez Fundatora na trzyletnią kadencję w okresie 2018-2021 na podstawie uchwały nr U-PZZ 01/18 z dnia 25 lipca 2018 r., zaś liczba członków Zarządu Fundacji była zgodna z postanowieniami statutu.

4. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza

a. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy, zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Fundacja nie wyodrębniła w statucie zakresu prowadzonej odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. W ww. dokumencie w § 11 znajduje się jedynie zapis, wskazujący na to, że organizacja: *(..) prowadzi działalność statutową oraz może prowadzić działalność gospodarczą*". Statut Fundacji został przyjęty przez Fundatora w dniu 21 kwietnia 2009 r. na mocy „Uchwały Fundatora Fundacji Silentio w sprawie przyjęcia statutu Fundacji”⁸.

W wyniku weryfikacji odpisu aktualnego z rejestru stowarzyszeń KRS stwierdzono, że zawiera on przedmiot odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej Fundacji. Badanie treści ww. odpisu wskazuje prowadzenie przez Fundację odpłatnej działalności pożytku publicznego, natomiast z wyjaśnień⁹ Fundacji oraz z przedstawionej ewidencji księgowej wynika, że organizacja prowadzi wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego.

Mając powyższe na uwadze stwierdzono niezgodność postanowień statutu Fundacji i treści wpisu w KRS w zakresie braku wyodrębnienia w statucie zakresu prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy.

⁵ § 13 statutu;

⁶ Zwana dalej „Komisją”;

⁷ Zwana dalej „Radą”;

⁸ W treści uchwały znajduje się błąd pisarski dotyczący daty przyjęcia statutu Fundacji. W treści uchwały wskazano, że statut został przyjęty w dniu 21 kwietnia 2019 r.;

⁹ E-mail z dnia 17 lipca 2020 r. – odpowiedź na pismo nr 1 z dnia 10 lipca 2020 r., e-mail z dnia 26 lipca 2020 r. – odpowiedź na pismo nr 5 z dnia 22 lipca 2020 r.;

b. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej, odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej oraz ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% podatku.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości. Ponadto zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof.

Ustalenia kontroli wskazują, że zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały określone w polityce rachunkowości obowiązującej od 1 stycznia 2019 r. przyjętej „Uchwałą w sprawie przyjęcia polityki rachunkowości¹⁰”.

Księgi rachunkowe prowadzone są przez Biuro Rachunkowe WAKA sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowy Świat 33/13, reprezentowane przez p. ██████████¹¹.

Księgi rachunkowe są prowadzone techniką komputerową z zastosowaniem systemu finansowo – księgowego „Rewizor GT”.

W art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 351) zawarte zostały podstawowe elementy z jakich powinna składać się polityka rachunkowości, natomiast zespół kontrolny ustalił, że w polityce rachunkowości¹² Fundacji brak jest precyzyjnego opisu przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń odnośnie do ewidencji kosztów tzn. określenia np. na jakim zespole kont ewidencjonowane są koszty (zespół „4”, zespół „5” czy też równocześnie na obu ww.). W pkt. 12.2 ww. dokumentu znajduje się zapis: *ewidencja kosztów prowadzona jest według typów działalności na odpowiednich kontach zespołu, z podziałem na koszty statutowe i koszty administracyjne.*

Ponadto brak jest określenia metod ustalania wyniku finansowego jednostki. Tym samym nie został w części spełniony obowiązek ustawy określony w art. 10 ustawy o rachunkowości.

W treści obowiązującej polityki rachunkowości przywołane zostały także nieobowiązujące akty prawne lub zawierające nieaktualne adresy promulgacyjne (nr Dz. U.).

Jednocześnie pkt. 10 polityki rachunkowości został zapisany w dokumencie w niepełnym brzmieniu¹³. W piśmie z dnia 14 lipca 2020 r. Fundacja przedstawiła pełne brzmienie ww. punktu polityki rachunkowości¹⁴. Ponadto w pkt 12.3 ww. dokumentu znalazły się zapisy dotyczące spółki.

Plan kont Fundacji stanowi załącznik nr 1 do polityki rachunkowości obejmujący zbiór kont syntetycznych oraz załącznik nr 2 do polityki rachunkowości stanowiący zbiór kont pomocniczych (analitycznych).

W wyniku analizy konta 130 – *rachunek bieżący 466 (1%)* stwierdzono, że były na nim ewidencjonowane wszystkie operacje gospodarcze Fundacji. W związku z powyższym należy

¹⁰ Uchwała nr U-PPR 01/2019 z dnia 1 stycznia 2019 r.;

¹¹ Umowa o prowadzenie ksiąg rachunkowych z 29 stycznia 2020 r.;

¹² Polityka Rachunkowości Fundacji z dnia 1 stycznia 2019 r.;

¹³ „Do przeliczenia należności i zobowiązań w walutach obcych jednostka stosuje – analogicznie jak do celów podatkowych – kurs średni NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego”. Odpowiedź mailowa Fundacji z dnia 17 lipca 2020 r.;

¹⁴ „Do przeliczenia należności i zobowiązań w walutach obcych jednostka stosuje – analogicznie jak do celów podatkowych – kurs średni NBP z ostatniego dnia roboczego”;

stwierdzić, że jednostka nie wyodrębniła konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych czym naruszyła postanowienia art. 27 ust. 2c.

W wyniku analizy ewidencji księgowej stwierdzono błędną ewidencję przychodów nieodpłatnej działalności pożytku publicznego¹⁵. Ww. środki nie zostały zaewidencjonowane zgodnie z przyjętym planem kont Fundacji.

Przychody z tyt. 1% pdof zaewidencjonowane na koncie 703 – *Przychody z 1% przekazane bez wskazania konkretnego podopiecznego* w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wyniosły 965 569,50 zł. W okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2020 r. na ww. koncie nie ewidencjonowano żadnych wpłat.

Z kolei kwota przychodów z tyt. 1% pdof pomniejszona o błędnie zaewidencjonowane darowizny na koncie 704 *Przychody 1% ze wskazaniem podopiecznego* w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. wyniosła 40 859,51 zł. Natomiast w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2020 r. na ww. koncie nie ewidencjonowano żadnych wpłat.

Z analizy planu kont Fundacji wynika, że jednostka nie wyodrębniła konta służącego do ewidencji przychodów z tyt. prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Jednocześnie w planie kont Fundacji znajdują się konta: 700 – *Pozostałe przychody statutowe* i 701 – *Przychody z działalności statutowej odpłatnej*, pomimo braku prowadzenia w okresie objętym kontrolą odpłatnej działalności pożytku publicznego. Z przedłożonej ewidencji księgowej wynika, że na ww. kontach w okresie objętym kontrolą nie ewidencjonowano żadnych wpływów z ww. przychodów.

Koszty, w ramach prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego są ewidencjonowane na kontach zespołu 5. W wyniku analizy konta 501 – *Koszty działalności statutowej (nieodpłatnej)* wykazano, że ewidencjonowano na nim wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń terapeutów¹⁶. W 2019 r. na ww. koncie zaewidencjonowano 18 072,00 zł, natomiast w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. na ww. koncie nie prowadzono ewidencji. Natomiast na koncie 504 – *Refundacja kosztów z 1% ewidencjonowano koszty ponoszone ze środków 1% pdof na rzecz podopiecznych Fundacji (refundacja kosztów)*. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. zaewidencjonowano koszty w wysokości 816 906,82 zł. W okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2020 r. koszty zaewidencjonowane na ww. koncie wyniosły 115 116,80 zł.

Z uwagi na to, że Fundacja nie prowadziła odpłatnej działalności pożytku publicznego w okresie objętym kontrolą na koncie 503 – *Koszty działalności odpłatnej PP* brak było zapisów księgowych.

Z analizy planu kont Fundacji wynika, że jednostka wyodrębniła konta służące do ewidencji kosztów prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Jednocześnie w planie kont Fundacji wyodrębniono konto do ewidencji kosztów z 1% pdof.

W przypadku ewidencji wyniku finansowego stwierdzono, że w zakładowym planie kont wyodrębniono konto 860 – *wynik finansowy*. Ww. konto nie zostało rozbite w układzie analitycznym, ponieważ Fundacja prowadzi wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego. Nazwa konta nie wskazuje jednoznacznie na rachunkowe wyodrębnienie

¹⁵ Na kontach: 702 *Przychody podopiecznych z darowizn* w dniu 22 lipca 2019 r. zaewidencjonowano wpłatę środków z 1% pdof w kwocie 13,00 zł, 703 *Przychody z 1% przekazane bez wskazania konkretnego podopiecznego* w dniu 2 lipca 2019 r. zaewidencjonowano wpłatę w kwocie 13,50 zł, a w dniu 12 lipca 2019 kwotę 21,30 zł, które powinny zostać zaewidencjonowane na koncie 704 *Przychody 1% ze wskazaniem podopiecznego*, 704 – *Przychody 1% ze wskazaniem podopiecznego* zaewidencjonowano przychody z tyt. darowizn w łącznej kwocie 150,00 zł;

¹⁶ Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę z dnia 27 lipca 2015 r. wraz z aneksem z dnia 31 grudnia 2015 r. oraz aneksem z dnia 10 marca 2016 r.;

wyniku finansowego prowadzonej przez Fundację nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. W związku z powyższym zaleca się zmianę nazwy konta na taką, która wskazywałaby jednoznacznie formę prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono błędne zaewidencjonowanie środków z 1% pdof w kwocie 13,00 zł oraz środków z tyt. darowizn w kwocie 150,00 zł, co skutkowało nieprawidłowym saldem przychodów na kontach dotyczących środków z 1% pdof oraz darowizn. Stwierdzono ponadto błędne zaewidencjonowanie środków z 1% pdof w kwocie 13,50 zł oraz 21,30 zł, które przekazano na rzecz Fundacji ze wskazaniem podopiecznego. Jednocześnie uznano, że nazwa konta 860 – *wynik finansowy* nie wskazuje jednoznacznie na formę prowadzonej działalności pożytku publicznego.

W wyniku analizy zakładowego planu kont stwierdzono częściowe naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy w związku z brakiem rachunkowego wyodrębnienia ewidencji przychodów z tyt. prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego oraz naruszenie art. 27 ust. 2c udpp poprzez niewyodrębnienie konta służącego do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych.

5. Prawdliwość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych¹⁷ może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

a) Otrzymane środki z 1% podatku

Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2018 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2019 r., według zapisów ewidencji księgowej Fundacji na koncie:

- 703 – *Przychody z 1% przekazane bez wskazania konkretnego podopiecznego* wyniosły 965 569,50 zł,
 - 704 – *Przychody 1% ze wskazaniem podopiecznego* wyniosła 41 009,51 zł,
- co łącznie stanowi kwotę 1 006 579,01 zł.

W odpowiedzi udzielonej przez Fundację pismem z dnia 23 lipca 2020 r.¹⁸ jednostka wskazała, że przychody z 1% pdof wyniosły 1 006 579,01 zł. Jednocześnie w *Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2019 r.* Fundacja podała, że: *Uzyskane przychody z tytułu 1% w kwocie 1 006 579,01 zostały przeznaczone na cele statutowe fundacji*".

Ustalono, że rzeczywista kwota przychodów z 1% pdof powinna wynosić **1 006.442,01 zł** po uwzględnieniu kwot błędnie zaewidencjonowanych przez Fundację¹⁹.

¹⁷ Zwany dalej „pdof” lub „podatkiem”;

¹⁸ Odpowiedź Fundacji SILENTIO – mail z dnia 26 lipca 2020 r.

¹⁹ na koncie 702 *Przychody podopiecznych z darowizn* w dniu 22 lipca 2019 r. zaewidencjonowano wpłatę środków z 1% pdof w kwocie 13,00 zł;

Porównanie zapisów na kontach księgowych 703 i 704 z wpływami na rachunek bankowy²⁰ właściwy do przekazania 1% pdof w oparciu o wyciągi bankowe wykazało brak zgodności. Według wykazu Ministerstwa Finansów - *Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2019 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2018 r.*, stanowiący załącznik nr 2 do Informacji dotyczącej kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2019 roku, wysokość środków z 1% pdof wyniosła 1 002 731,11 zł. Kwota wskazana w powyższym dokumencie odzwierciedla ich stan na dzień 16 września 2019 r., natomiast ewidencja ww. kont oraz wyciągi bankowe obejmują cały 2019 r.

b) Wydatkowanie środków pochodzących z 1 % podatku

Według „Sprawozdania finansowego za rok 2019” sporządzonego 25 lipca 2020 r.²¹ Fundacja poniosła koszty z tyt. nieodpłatnej działalności pożytku publicznego ze środków pochodzących z 1% pdof w wysokości 834 978,82 zł, z tego na refundację kosztów leczenia podopiecznych w kwocie 816 906,82 zł oraz 18 072,00 zł – koszty działań statutowych²². Na podstawie ewidencji księgowej konta 130 – *rachunek bieżący 466 (1%)* za 2019 r. oraz zgodnie z odpowiedzią Fundacji udzieloną w dniu 23 lipca 2020 r. stwierdzono, że wydatki poniesione ze środków 1% pdof wyniosły 942 264,61 zł.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono²³, że Fundacja opłaciła ze środków 1% pdof odsetki wynikające z nieterminowych płatności za usługi telekomunikacyjne²⁴. Poniesione koszty stanowią wydatki niekwalifikowalne w ramach środków z 1% pdof. W pozostałym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu ww. środków. Ponadto Fundacja dokonała płatności za dwie faktury²⁵ po terminie płatności²⁶ wskazanym w ww. dokumentach źródłowych, co stanowi naruszenie art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

na koncie 704 – *Przychody 1% ze wskazaniem podopiecznego* zaewidencjonowano przychody z tyt. darowizn w łącznej kwocie 150,00 zł (04.07.2019 r. – 100,00 zł, 01.07.2019 r. – 50,00 zł);

²⁰ Nr 42 1240 1125 1111 0010 2381 3466. Na wskazany rachunek oprócz środków z 1% pdof wpływają inne przychody Fundacji. Ww. rachunek właściwy do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof, został zgłoszony do Naczelnika Urzędu Skarbowego Warszawa - Ursynów (zgłoszenie aktualizacyjne NIP-8) – zgodnie z art. 27 a ust. 8 udpp;

²¹ W korespondencji mailowej z dnia 14 lipca 2020 r. Fundacja SILENTIO przekazała zespołowi kontrolnemu sprawozdanie finansowe za 2019 r. podpisane w dniu 13 lipca 2020 r. jedynie przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych (██████████), bez podpisu kierownika jednostki. W dniu 20 lipca Fundacja przesłała potwierdzenie z systemu KIR, który potwierdzał złożenie podpisu pod sprawozdaniem finansowym, sporządzonym 13 lipca 2020 r. przez Prezesa Zarządu (Pan Ajay Pal). Ostatecznie sprawozdanie finansowe Fundacji za 2019 r. zostało sporządzone i podpisane – zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości w dniu 25 lipca 2020 r. Sprawozdanie podpisane w dniu 13 lipca 2020 r. zostało zmienione z uwagi na przesłanki zawarte w art. 54 o rachunkowości – „;Po pierwszym sprawdzaniu zauważone zostało, że nie zostały ujęte w księgach dokumenty dotyczące poprawy bytu materialnego podopiecznych. Kwota była istotna, więc nie można było ująć w księgach bieżących”-odpowiedź mailowa z dnia 22 lipca 2020 r. na pismo zespołu kontrolnego z dnia 17 lipca 2020r.;

²² Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za 2019 r.;

²³ Ewidencja do konta 751 – *Koszty finansowe* za 2019 r.;

²⁴ FV nr 1902080172017 z 11 lutego 2019 r. oraz FV nr 190308017060055 z 11 marca 2019 r. Do wskazanych dokumentów wystawiono noty odsetkowe: nr OR/190308/7023515 z 11 marca 2019 r. (0,03 zł), nr NO/190308/5045946 z 11 marca 2019 r. (0,05 zł), które zostały opłacone w dniu 29 marca 2019 r. ze środków z 1% pdof;

²⁵ FV nr 1438/2019 z 06.09.2019 r. (1 653,00 zł), FV nr 2052/2019 z 19.12.2019 r. (2 797,00 zł);

²⁶ Kolejno: termin płatności wynikający z dokumentu źródłowego 13.09.2019 r. opłacony w dniu 20.09.2019 r. ze środków 1% pdof; termin płatności wynikający z dokumentu źródłowego 26.12.2020 r. opłacony w dniu 04.02.2020 r. ze środków 1% pdof;

Stwierdzono jednocześnie, że Fundacja nie dopełniła obowiązku przestrzegania zapisów *Zasad przygotowywania dokumentacji przesyłanej do refundacji* oraz postanowień zawartych porozumień:

- dokumenty źródłowe (FV) przekazane do refundacji wystawiane były na rodziców podopiecznych a nie na Fundację, co stanowi naruszenie pkt 1 ww. zasad²⁷;
- dokumenty źródłowe nie były opisane zgodnie z pkt 2 ww. zasad²⁸, co stanowi jego naruszenie²⁹;
- przyjmowanie i refundowanie dokumentów po upływie okresu rozliczeniowego, co stanowi naruszenie pkt 4 ww. zasad³⁰;
- dokonanie refundacji³¹ na rzecz podopiecznych bez wymaganego załącznika, tj. *zestawienia kosztów do refundacji*³²;
- dokonywanie refundacji wydatków po terminie określonym w porozumieniach³³ zawartych z podopiecznymi.

Ponadto w przedłożonej w trakcie czynności kontrolnych dokumentacji źródłowej (FV/rachunki) nie zamieszczano informacji, że dany wydatek został sfinansowany lub współfinansowany ze środków 1% pdof. Jednocześnie na dowodach źródłowych brak było opisów stwierdzających, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli) oraz brak było stwierdzenia, że dokument został sprawdzony pod względem merytorycznym (z datą i czytelnym podpisem osoby uprawnionej do takiej kontroli), co stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzony w toku kontroli sposób zawarcia umowy o pracę z Dyrektorem Fundacji (pełniącym jednocześnie funkcje Prezesa Zarządu oraz Fundatora Fundacji) poprzez pełnomocnika umocowanego przez Prezesa jednoosobowego Zarządu oraz praktyka ustalania wysokości wynagrodzenia dla Dyrektora Fundacji, budzą zastrzeżenia z punktu widzenia dobrych praktyk funkcjonowania organizacji pożytku publicznego. Obowiązujące postanowienia statutu nie zabezpieczają wystarczająco interesu Fundacji dopuszczając do występowania konfliktu interesów prywatnego i organizacji pożytku publicznego.

Ponadto, ustalono, że umowa darowizny samochodu marki Ford Mondeo o nr rejestracyjnym [REDAKTOR] z dnia 27 lipca 2017 r. zawarta została pomiędzy Ajay Pal zam. w Warszawie przy ul. Wyczółki 33c, pełniącym jednocześnie funkcję Prezesa Zarządu Fundacji a Fundacją. Umowa ze strony Fundacji została podpisana także przez p. [REDAKTOR] na podstawie upoważnienia z dnia 27 lipca 2017 r.

Fundacja ponosiła 100% kosztów eksploatacji samochodu marki Ford ze środków 1% pdof. Ponadto stwierdzono brak dokumentacji zawierającej informacje na temat kosztów

²⁷ Faktury i rachunki wystawione przez polskie firmy i instytucje wystawione są na Fundację (...);

²⁸ Rachunki i faktury są na odwrocie opisane co do celowości ich poniesienia i odpowiadają treści apelu zatwierdzonego przez Fundację oraz zgodne z celami statutowymi Fundacji;

²⁹ m.in. ZKP 316 na kwotę 8 050,00 zł, ZKP 430 na kwotę 2 768,00 zł, ZKP 429 na kwotę 980,00 zł;

³⁰ Zestawienie do refundacji kosztów jest przesłane za czas, minimalny okres rozliczeniowy to 1 m-c. Kolejne zestawienie może dotyczyć dokumentów wyłącznie od np.: 1 luty- 28 luty 2014, kolejne 01 marca-31 marca 2014. Itd... Kolejny pakiet rachunków i faktur dotyczyć może wyłącznie kolejnego okresu rozliczeniowego (np. po otrzymaniu faktur za lipiec nie będziemy przyjmować przy następnej refundacji faktur wystawionych przed 1 sierpnia. Najlepiej zatem przysyłać dokumenty na początku miesiąca następnego aby zamknąć dany miesiąc przy refundacji);

³¹ ZKP 305 i 471;

³² Załącznik nr 3 pkt 2 – zasady refundacji kosztów przez Fundację;

³³ Załącznik nr 2 pkt 7 – zasady refundacji kosztów przez Fundację;

danego wyjazdu służbowego, który uwzględniałby liczbę przejechanych kilometrów, cel³⁴ i kierunek³⁵ wyjazdu, potwierdzenie/informację wskazującą na rzeczywiste wykorzystanie samochodu do celów służbowych³⁶ oraz potwierdzenie rzeczywistych kosztów wynikających z danej podróży służbowej.

Jednocześnie ustalono, że Fundacja użytkuje lokal, w którym posiada swoją siedzibę rejestrową³⁷ na podstawie umowy zawartej z p. Ajay Pal (wynajmujący). Ze strony Fundacji powyższa umowa została podpisana przez p. [REDAKTOWANO] na podstawie upoważnienia z dnia 1 lutego 2017 r. Należy wskazać, że lokal, w którym znajduje się siedziba Fundacji został wynajęty przez p. Ajay Pal (najemca) jako osobę fizyczną od p. [REDAKTOWANO] (wynajmujący) na podstawie umowy najmu³⁸ z dnia 9 kwietnia 2016 r.

Opisany powyżej sposób funkcjonowania Fundacji w zakresie zawierania ww. umów darowizny samochodu oraz najmu/podnajmu lokalu (analogicznie do ww. praktyk zawierania umowy o pracę z Dyrektorem Fundacji) budzi zastrzeżenia z punktu widzenia dobrych praktyk działania organizacji pożytku publicznego, konfliktu interesu oraz zgodności z art. 108 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Ponadto, w wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, z zastrzeżeniem odsetek od nieterminowych płatności za zakupione usługi telekomunikacyjne.

c) Spełnianie wymogów określonych w art. 20 ust. 1 pkt. 6 ustawy

W myśl ww. przepisu prawa statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pozarządowych zabraniają:

- udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
- przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
- zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

W wyniku analizy statutu Fundacji stwierdzono, że zawierał ww. zapisy ustawy.

Ponadto w sprawozdaniu finansowym za 2019 r. w załączniku *Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego*, Fundacja wskazała: *Jednostka nie udzielała kredytów członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju*”.

³⁴ Tj. w jakim celu odbywana jest dana podróż służbowa;

³⁵ Tj. miejsce docelowe;

³⁶ Tj. np. pieczętka jednostki/podmiotu, do którego odbył się dany wyjazd służbowy;

³⁷ Warszawa, ul. Wyczółki 33c;

³⁸ Aneks nr 2 zawarty w dniu 1 grudnia 2017 r. oraz aneks nr 3 zawarty w dniu 1 czerwca 2019 r. zgodnie z którym kwota miesięcznego czynszu wynosi 4 200,00 zł od dnia 1 czerwca 2019 r.;

Jednocześnie na pytanie, odnoszące się do spełnienia przez Fundację i członków zarządu wymogów art. 20 ust 1 pkt. 6 ustawy, Fundacja udzieliła odpowiedzi³⁹:

- odnośnie art. 20 ust 1 pkt 6 ppkt a ustawy: *Fundacja nie udzielała pożyczek i nie zabezpieczała zobowiązań majątkiem organizacji pożytku publicznego pochodzącym ze środków 1% pdof, w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;*
- odnośnie art. 20 ust 1 pkt 6 ppkt b ustawy: *Fundacja nie przekazywała majątku organizacji pożytku publicznego finansowanego lub współfinansowanego ze środków 1% pdof na rzecz jej członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;*
- odnośnie art. 20 ust 1 pkt 6 ppkt c ustawy: *Fundacja nie wykorzystywała majątku organizacji pożytku publicznego, którego zakup był finansowany lub współfinansowany ze środków 1% pdof na rzecz członków, członków jej organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego;*
- odnośnie art. 20 ust 1 pkt 6 ppkt d ustawy: *Fundacja nie dokonywała zakupów przez organizację pożytku publicznego towarów lub usług ze środków 1% pdof od podmiotów, w których uczestniczą jej członkowie, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.*

Jednocześnie w oświadczeniu⁴⁰ z dnia 13 lipca 2020 r. Prezes Fundacji potwierdził, że Fundacja nie dokonywała czynności określonych w ww. przepisie ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę nie stwierdzono naruszenia art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy.

d) Prawidłowość gromadzenia i przekazywania środków pochodzących z 1% podatku zgodnie z art. 27a ustawy

Zgodnie z art. 27a ustawy organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

Z analizy *Wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2018*, wraz z jego aktualizacjami w okresie objętym kontrolą, prowadzonego w formie elektronicznej przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁴¹ wynika, że *Fundacja* była zamieszczona pod numerem 6152 (stan na 30 listopada 2019 r.).

Analiza strony internetowej Fundacji ([https:// http://silentio.org.pl/](https://http://silentio.org.pl/)) nie pozwala stwierdzić by Fundacja wzywała do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok podatkowy 2019 na rzecz organizacji, które nie zostały uwzględnione w ww. wykazie.

Natomiast z analizy rachunku bankowego⁴² właściwego do przekazywania środków z 1% pdof Fundacji za okres objęty kontrolą oraz ustaleń dotyczących wydatkowanych

³⁹ Odpowiedź udzielona przez Fundację SILENTIO w mailu z dnia 17 lipca 2020 r.;

⁴⁰ Wiadomość e-mail z dnia 17 lipca 2020 r. będąca odpowiedzią na pismo nr 1 z dnia 10 lipca 2020 r.;

⁴¹ Zwanym dalej „NIW – CRSO”;

⁴² Wyciąg z rachunku bankowego Fundacji o numerze 42 1240 1125 1111 0010 2381 3466 za okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r.;

środków z 1% pdof szczegółowo opisanych powyżej wynika, że Fundacja nie przekazywała środków z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w *Wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2019* prowadzonego w formie elektronicznej przez Dyrektora NIW-CRSO.

6. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

a) Prowadzenie promocji 1% podatku w rozumieniu ustawy

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

Ustalono, że Fundacja nie prowadziła działań związanych z kampanią reklamową dotyczącą pozyskiwania środków z 1% w okresie objętym kontrolą. W związku z powyższym nie zachodziła potrzeba wyodrębnienia w planie kont, konta służącego do ewidencji kosztów promocji, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

b) Prawidłowość informacji o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27 c ustawy obowiązek zamieszczania informacji o finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1 % pdof promocji w rozumieniu ustawy⁴³ dotyczy wyłącznie promocji finansowanej ze środków pochodzących z tego źródła przychodów.

W nawiązaniu do ustaleń opisanych powyżej nie stwierdzono naruszenia art. 27c ust. 1 ustawy.

Jednocześnie ustalono, że Fundacja nie posiada własnego programu komputerowego, o którym mowa w art. 27c ust. 2 udpp. W 2019 r. korzystała z darmowego programu powszechnie dostępnego e-pity na pomoc w budowie ośrodka Fundacji.

W związku z powyższym nie stwierdzono naruszenia przez Fundację przepisów art. 27c ust. 2 ustawy.

7. Obowiązki sprawozdawcze opp

a) Prawidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego w okresie objętym kontrolą stanowi załącznik do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego⁴⁴.

Do zakończenia czynności kontrolnych Fundacja nie sporządziła sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r., co nie stanowi naruszenia art. 23 ust. 6 ustawy, ponieważ zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia⁴⁵ termin

⁴³ Tj. polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, bez względu na formę dotarcia do podatnika;

⁴⁴ Dz. U. poz. 2061, zwane dalej „rozporządzeniem”;

⁴⁵ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020;

określony w ww. przepisie ustawy został przedłużony w odniesieniu do sprawozdań za 2019 rok do dnia 15 października 2020 r.

W trakcie czynności kontrolnych prowadzonych w siedzibie Fundacji w dniach od 28 lipca 2020 r. do 30 lipca 2020 r., Fundacja przedłożyła kompletne sprawozdanie finansowe za 2019 r., zgodne z art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości – sporządzone i podpisane w dniu 25 lipca 2020 r. przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, jak i przez kierownika jednostki, zgodnie z art. 52 ust. 2 ww. ustawy.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji⁴⁶, przedłużony został o 3 miesiące termin określony w art. 52 ust. 1 i 3 oraz art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁴⁷, dotyczący sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego i zatwierdzania ww. sprawozdania jednostki przez organ zatwierdzający. Sprawozdanie finansowe powinno zostać sporządzone i podpisane do dnia 30 czerwca 2020 r., Fundacja ostatecznie sporządziła ww. sprawozdanie w dniu 25 lipca 2020 r., czym naruszyła przepisy wskazane w ww. rozporządzeniu. Natomiast termin na zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego – zgodnie z § 3 pkt. 4 ww. rozporządzenia upływał 30 września 2020 r. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Fundacja nie zatwierdziła ww. sprawozdania, co nie stanowiło naruszenia powyższych przepisów.

Ponadto w trakcie analizy sprawozdania finansowego jednostki, ustalono, że Fundacja przeznaczyła nadwyżkę przychodów nad kosztami na zwiększenie funduszu statutowego⁴⁸ w kwocie 111 037,63 zł, co było niezgodne z art. 47 ust. 3a ustawy o rachunkowości, gdyż art. 3 ust. 1e pkt 8 ww. ustawy określa, że przepisów dotyczących jednostek mikro i małych w rozumieniu ww. ustawy o rachunkowości⁴⁹ nie stosuje się Fundacji, która stanowi jednostkę, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Nadwyżka przychodów nad kosztami wykazana w bilansie jako zysk powinna być przeznaczana na cele statutowe (na działalność pożytku publicznego) i w miarę potrzeb na bieżąco rozdysponowywana np. na rzecz podopiecznych Fundacji, nie zaś gromadzona w funduszu statutowym jako „poduszka finansowa”. Jest to działanie nieefektywne z uwagi na gromadzenie dużych zasobów finansowych na rachunkach bankowych Fundacji, a z drugiej strony nie jest to już prawnie dopuszczone dla organizacji pozarządowych na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości dotyczących podmiotów mikro.

b) Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu merytorycznym

W związku z brakiem sporządzenia sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za 2019 r. kontrolujący nie mogli potwierdzić zgodności danych wykazanych ww. sprawozdaniu.

c) Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

- *Zamieszczenie sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie podmiotowej NIW-CRSO.*

⁴⁶ Dz. U. poz. 570;

⁴⁷ § 3 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazywania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji;

⁴⁸ Fundusz statutowy organizacji, zgodnie z danymi wykazanymi na dzień 31 grudnia 2019 r. w bilansie wynosi 1 344 438,67 zł;

⁴⁹ art. 3 ust. 1a i 1c ustawy o rachunkowości;

Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Biuletynie Informacji Publicznej, zwanego dalej „NIW-CRSO”. W trakcie analizy strony internetowej NIW-CRSO, zespół kontrolny ustalił, że sprawozdanie finansowe i merytoryczne Fundacji zostało zamieszczone na stronie podmiotowej NIW-CRSO w dniu 14 października 2020 r.

Należy podkreślić, że zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia⁵⁰ termin określony w ww. przepisie ustawy został przedłużony w odniesieniu do sprawozdań za 2019 rok do dnia 15 października 2020 r., w związku z czym nie uchybiono obowiązku zamieszczenia ww. sprawozdań Fundacji na stronie podmiotowej NIW-CRSO.

- *Publikacja sprawozdania finansowego i merytorycznego na własnej stronie internetowej.*

W myśl art. 23 ust. 2a ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek podawać do publicznej wiadomości sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Fundacja nie opublikowała na własnej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego oraz sprawozdania finansowego za 2019 r., gdyż do dnia zakończenia czynności kontrolnych sprawozdanie merytoryczne nie zostało sporządzone.

Natomiast sprawozdanie finansowe sporządzone w dniu 25 lipca 2020 r. nie zostało zatwierdzone do czasu zakończenia czynności kontrolnych. Z uwagi na opisane powyżej obowiązujące przepisy oraz brak zatwierdzenia ww. sprawozdań, nieopublikowanie na stronie internetowej Fundacji ww. dokumentów nie stanowi naruszenia art. 23 ust. 2a ustawy. Przy czym, po sporządzeniu i zatwierdzeniu ww. sprawozdań, organizacja powinna niezwłocznie podawać je do publicznej wiadomości na własnej stronie internetowej, nie później niż do upływu terminu na ich zamieszczenie na stronie podmiotowej NIW, w celu transparentności prowadzonych przez nią działań, z uwagi na posiadany przez nią statusu organizacji pożytku publicznego.

Jednocześnie w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że Fundacja nie publikowała na swojej stronie sprawozdań finansowych i merytorycznych, w tym m.in. sprawozdań z 2018 r.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak wyodrębnienia w statucie zakresu prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy;
2. naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości poprzez brak w opisie na dokumentach źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym;
3. sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego za 2019 po terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych

⁵⁰ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizację pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020;

terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji;

4. przeznaczenie nadwyżki przychodów nad kosztami na fundusz statutowy, która powinna być przeznaczana na cele statutowe (na działalność pożytku publicznego), nie zaś gromadzona na funduszu statutowym;
5. brak aktualizacji strony internetowej Fundacji w zakresie publikacji sprawozdań merytorycznych i finansowych z poszczególnych okresów sprawozdawczych, w tym sprawozdań za 2018 r.;
6. brak określenia w treści obowiązującej polityki rachunkowości metody ustalania wyniku finansowego jednostki, tym samym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy w zw. z art. 10 ustawy o rachunkowości poprzez nie spełnienie obowiązku określonego w tym przepisie.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. w treści obowiązującej polityki rachunkowości:
 - a. przywołane zostały akty prawne nieobowiązujące lub zawierające nieaktualne adresy promulgacyjne (nr Dz. U.);
 - b. wskazano niepełne brzmienie pkt. 10;
 - c. w pkt 12.3 znalazły się zapisy dotyczące spółki;
2. brak wyodrębnienia konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych, czym naruszono postanowienia art. 27 ust. 2c udpp;
3. błędne ewidencjonowanie przychodów z tyt. 1% pdof oraz darowizn;
4. niewyodrębnienie w planie kont Fundacji, konta służącego do ewidencji przychodów z tyt. prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, co stanowi częściowe naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy;
5. nazwa konta 860 – *wynik finansowy* nie wskazuje jednoznacznie na formę prowadzonej działalności pożytku publicznego;
6. wskazanie w *Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2019 r.* błędnej kwoty przychodów z tyt. 1% pdof;
7. nieprawidłowe wydatkowanie środków z 1% pdof w związku z opłaceniem odsetek wynikających z nieterminowych płatności za zakupione usługi telekomunikacyjne;
8. brak dokumentacji zawierającej informacje na temat kosztów wyjazdów służbowych, która uwzględniałaby liczbę przejechanych kilometrów, cel i kierunek wyjazdu, potwierdzenie/informację wskazującą na rzeczywiste wykorzystanie samochodu do celów służbowych oraz potwierdzenie rzeczywistych kosztów wynikających z danej podróży służbowej.
9. dokonywanie płatności za zakupione towary/usługi po terminie płatności wskazanym w dokumentach źródłowych czym naruszyła art. 34 ust. 1 udpp w związku z art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
10. naruszenie *Zasad przygotowywania dokumentacji przesyłanej do refundacji* oraz postanowień zawartych porozumień w zakresie wskazanym w protokole;
11. brak w opisie dokumentów źródłowych informacji o sfinansowaniu wydatku ze środków 1% pdof.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy udostępnionej dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości w działalności *Fundacji*, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów *ustawy*. Stwierdzone nieprawidłowości stoją w sprzeczności z zapisami art. 10 ust. 1 pkt 1 oraz art.10 ust. 3, art. 27 ust. 2c *ustawy*, a także art. 34 ust. 1 *ustawy* w związku z art. 44 ust. 3 *ustawy* z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy* o rachunkowości. Stwierdzono również uchybienia m.in. polegające na wykazaniu w polityce rachunkowości niepełnych i nieprawidłowych danych, w tym nieobowiązujących aktów prawnych oraz brakiem adnotacji na dokumentach źródłowych informacji o finansowaniu wydatków ze środków 1% pdof.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. wyodrębnienie w statucie zakresu prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego oraz aktualizację treści wpisu w KRS w zakresie przedmiotu odpłatnej działalności pożytku publicznego (stwierdzono, że organizacja prowadzi wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego);
2. określenie w polityce rachunkowości:
 - metody ustalania wyniku finansowego jednostki;
 - aktów prawnych zawierających aktualne adresy promulgacyjne (nr Dz. U.);
 - uzupełnienie zapisów pkt. 10 ww. dokumentu;
 - uaktualnienie pkt 12.3 ww. dokumentu, w którym znalazły się zapisy dotyczące spółki;
3. wyodrębnienie konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych;
4. prawidłowe ewidencjonowanie wszystkich przychodów *Fundacji*, w szczególności środków pochodzących z 1% pdof oraz darowizn;
5. wyodrębnienie w planie kont *Fundacji*, konta służącego do ewidencji przychodów z tyt. prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego;
6. wyodrębnienie konta analitycznego do konta 860 – *wynik finansowy* jednoznacznie wskazującego na formę prowadzonej działalności pożytku publicznego;
7. zamieszczanie w Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego prawidłowych danych dot. kwoty przychodów z tyt. 1% pdof;
8. prawidłowe wydatkowanie środków z 1% pdof oraz terminowe opłacanie dowodów źródłowych za zakupione towary/usługi;
9. przestrzeganie przyjętych przez *Fundację* *Zasad przygotowywania dokumentacji przesyłanej do refundacji* oraz postanowień zawartych porozumień;
10. przestrzeganie postanowień art. 21 ust. 1 pkt 6 *ustawy* o rachunkowości poprzez zamieszczanie w opisie na dokumentach źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym;
11. sporządzanie rocznego sprawozdania finansowego w terminie określonym ustawowo;
12. przeznaczanie nadwyżki przychodów nad kosztami na cele statutowe *Fundacji* (na działalność pożytku publicznego);

13. aktualizację strony internetowej Fundacji w zakresie publikacji sprawozdań merytorycznych i finansowych z poprzednich okresów sprawozdawczych, w tym sprawozdań za 2018 r.;
14. prowadzenie dokumentacji kosztów wyjazdów służbowych z uwzględnieniem liczby przejechanych kilometrów, celu i kierunku wyjazdu, potwierdzeń/informacji wskazujących na rzeczywiste wykorzystanie samochodu do celów służbowych oraz potwierdzenie rzeczywistych kosztów wynikających z danej podróży służbowej;
15. zamieszczanie w opisie dokumentów źródłowych informacji o sfinansowaniu wydatku ze środków 1% pdof;
16. Zawieranie umów w sposób nie budzący zastrzeżeń z punktu widzenia dobrych praktyk działania organizacji pożytku publicznego, konfliktu interesu oraz zgodności z art. 108 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. poz. 2054) zobowiązuje się *Fundację* do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

Krzysztof Motyk